

Одеська обласна організація

Інформаційний бюлетень

№4

лютий 2017 р.

Порядок державної реєстрації первинних профспілкових організацій (юридичних осіб)

Поняття та ознаки юридичної особи

Відповідно до ст. 80 Цивільного кодексу України юридичною особою є організація, створена і зареєстрована у встановленому законом порядку, яка наділяється цивільною правоздатністю і дієздатністю, може бути позивачем та відповідачем у суді.

Згідно з п. 101 Статуту Профспілки працівників освіти і науки України Профспілка та її організаційні ланки є юридичними особами.

Ознаки юридичної особи:

- 1) організаційна єдність, тобто юридична особа повинна мати певну структуру, яка характеризується наявністю системи соціальних взаємозв'язків членів юридичної особи та їх структурною і функціональною диференціацією (органи управління, структурні підрозділи), певну мету і завдання, які закріплені статутом або іншим установчим документом;
- 2) реєстрація у встановленому законом порядку, тобто юридична особа має бути легалізована державою, шляхом засвідчення факту її створення. Державна реєстрація юридичної особи здійснюється на підставі Закону України «Про державну реєстрацію осіб та фізичних осіб – підприємців та громадських формувань» від 15 травня 2003 року № 755-IV. Юридична особа вважається створеною з моменту її державної реєстрації та внесення до Єдиного державного реєстру підприємств і організацій України, і з цього часу вона може бути суб'єктом цивільних та інших відносин;
- 3) наявність майнової відокремленості, тобто юридична особа повинна мати своє майно, відокремлене від майна колективу, держави, територіальної громади та інших юридичних осіб і володіти ним за правом власності. Крім того, юридична особа повинна нести самостійну відповідальність за зобов'язанням всім своїм майном, якщо інше не встановлено законом;
- 4) участь у цивільному обігу від власного імені, тобто кожна юридична особа повинна мати своє найменування, яке містить вказівку на її організаційно-правову форму та характер її діяльності. Юридична особа, крім повного, може мати скорочене найменування;
- 5) здатність бути позивачем і відповідачем у суді, тобто юридична особа від свого імені має право бути учасником цивільного процесу, захищати свої права та відповідати за взяті на себе зобов'язання.

Єдиний державний реєстр юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань (далі - Єдиний державний реєстр) - єдина державна інформаційна система, що забезпечує збирання, накопичення, обробку, захист, облік та надання інформації про юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадські формування, що не мають статусу юридичної особи. (Закон України "Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань").

Державна реєстрація юридичної особи

З початку 2016 року ввійшла в дію нова редакція Закону України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань» (надалі - Закон про реєстрацію). Внесені зміни до Закону передбачають спрощення реєстрації юридичних осіб.

Дія Закону про реєстрацію поширюється на державну реєстрацію всіх юридичних осіб незалежно від організаційно-правової форми, форми власності та підпорядкування, їхньої символіки (у випадках, передбачених законом), громадських формувань, що не мають статусу юридичної особи (частина перша статті 3 Закону про реєстрацію).

Однак, частиною другою ст. 3 визначено, що Законом про реєстрацію може бути встановлено особливості державної реєстрації громадських формувань.

Такі особливості щодо професійних спілок, їх об'єднань, організацій профспілки, передбачених статутом профспілки та їх об'єднань встановлені статтею 16 Закону України «Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності». Таким чином, залишений чинний повідомний порядок реєстрації профспілок.

Відповідно до частини третьої статті 16 Закону України «Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності» для легалізації первинних профспілкових організацій їх засновники або керівники виборних органів подають заяви. До заяви додаються:

- статут (положення);
- протокол загальних зборів членів профспілки з рішенням про його затвердження;
- відомості про виборні органи;
- відомості про засновників об'єднань;
- список учасників загальних зборів членів профспілки (відповідно до пункту 15 частини першої статті 17 Закону).

На підставі поданих первинною профспілкою організацією документів легалізуючий орган підтверджує заявлений статус за ознаками, визначеними ст. 11 Закону України «Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності», включає профспілкову організацію до реєстру і видає свідоцтво про легалізацію із зазначенням відповідного статусу.

Відмова у державній реєстрації (легалізації) професійної спілки, її організації або об'єднання не допускається (частина п'ята статті 16 Закону України «Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності»).

Адміністративний збір за державну реєстрацію професійної спілки, їх організацій або об'єднання, а також за державну реєстрацію змін до відомостей про професійні спілки, їх організації або об'єднання не справляється (стаття 36 Закону про реєстрацію).

Професійні спілки, їх об'єднання, організації профспілки, передбачені статутом профспілки та їх об'єднання (далі – профспілка) у разі внесення

змін до державної реєстрації змін до відомостей про юридичну особу, що містяться в Єдиному державному реєстрі, у тому числі змін до установчих документів юридичної особи (частина четверта статті 17 Закону про реєстрацію) з урахуванням особливостей Закону України «Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності», у якому замість терміну «керівні органи громадського формування» застосовується термін «виборні органи профспілки» подають на державну реєстрацію такі документи:

- 1) заява про державну реєстрацію змін до відомостей про юридичну особу, що містяться в Єдиному державному реєстрі;
- 2) примірник оригіналу (нотаріально засвідчена копія) рішення уповноваженого виборного органу профспілки про зміни, що вносяться до Єдиного державного реєстру.
- 3) примірник оригіналу (нотаріально засвідчена копія) протоколу засідання виборного органу профспілки, на якому відповідно до Статуту профспілки було скликано засідання вищого виборного органу, - у разі державної реєстрації змін до відомостей про профспілку;
- 4) документ, що підтверджує правомочність прийняття рішення відповідно до Статуту профспілки про внесення змін до Єдиного державного реєстру, - у разі державної реєстрації змін до відомостей про профспілку;
- 5) відомості про виборні органи профспілки (ім'я, дата народження керівника, членів інших виборних органів, реєстраційний номер облікової картки платника податків (за наявності), посада, контактний номер телефону та інші засоби зв'язку) - у разі внесення змін до складу виборних органів;

Крім того, частиною п'ятою статті 17 Закону про реєстрацію передбачено, що для державної реєстрації змін до відомостей про юридичну особу, що містяться в Єдиному державному реєстрі, у зв'язку із зупиненням (припиненням) членства у профспілці керівника (члена виборного органу) така особа подає копію заяви про зупинення (припинення) нею членства до відповідних статутних органів профспілки з відміткою про її прийняття.

Електронна державна реєстрація

Законом України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань» передбачено можливість подання державному реєстратору документів в електронному вигляді для проведення державної реєстрації юридичної особи.

Формування та подання документів, необхідних для проведення державної реєстрації юридичних осіб виконується через Реєстраційний портал.

Порядок проведення електронної реєстрації регулюється наказом Міністерства юстиції України від 19.08.2011 № 2010/5 "Про затвердження Порядку подання та обігу електронних документів державному реєстратору", зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 23.08.2011 за № 997/19735.